

Jutgen cinc universitaris de Cerdanyola detinguts durant els fets de Can Vies

MARC SOLANES/DIRECTA.CAT :: 15/04/2015

Els cinc monitors d'esplai de Cerdanyola van ser detinguts en un portal de Sants el 29 de maig de l'any passat quan es dirigien al metro.

Joan, Berta, Elena, Bernat i Guillem s'enfronten a penes de cinc anys i deu mesos per aldarulls en el que titllen de "judici polític, en el que no importen fets ni proves"

La repressió que van patir les manifestants contra l'enderrocament de Can Vies ens han deixat una gran diversitat d'històries que, més enllà d'aspectes político-jurídics, tenen al darrere una gran càrrega emocional i personal per als seus protagonistes que no solen aparèixer als mitjans. No hem d'oblidar que, darrere de cada detenció i de cada instrucció, de cada judici hi ha persones que han de passar un duríssim procés personal amb, en molts casos, terribles conseqüències a nivell psicològic. Aquesta, doncs, és la història de cinc monitors d'esplai de Cerdanyola les vides dels quals, d'un dia per l'altre, van donar un tomb de 360 graus. Cinc anys i deu mesos de presó per a cadascun d'ells és la pena que la fiscalia considera necessari demanar per la imputació dels delictes de desordres públics i atemptat contra l'autoritat.

En plena situació d'agitació social als carrers pel recent enderrocament del Centre Social Autogestionat de Can Vies, el 29 de maig de l'any passat, en Joan, la Berta, l'Elena, en Bernat i en Guillem varen dirigir-se a un bar de les rodalies de Sants un cop finalitzada una de les concentracions que s'estaven produint en suport al centre social. Segons el seu testimoni, poc després de sopar, mentre es dirigien a la parada de metro per tornar cap a casa, van ser arraconades per una allau de gent que corria espantada.

El ple de l'Ajuntament de Cerdanyola va aprovar una moció apel·lant a la pressunció d'innocència de les encausades

A conseqüència d'això, es van veure obligades a allunyar-se del seu objectiu i entrar dins un portal (lluny del lloc dels fets) per a refugiar-se de la multitud que fugia d'una càrrega policial. Allà mateix, juntament amb nou persones més, van ésser detingudes pels Mossos d'Esquadra de forma absolutament arbitrària, segons elles. Dos dies més tard eren posades en llibertat, acusades pels delictes de desordres públics i atemptat contra l'autoritat, i s'enfrontaven a una pena de cinc anys i deu mesos de presó per a cadascuna. Aquestes imputacions, però, es fonamenten exclusivament en la versió policial dels agents que es trobaven presents durant les detencions.

El teixit social de Cerdanyola, la seva ciutat, va abocar-se amb les encausades fins al punt que, recentment, es va aprovar una moció al ple de l'Ajuntament que demana la prevalença

del dret a la presumpció d'innocència reconegut per qualsevol acusat a l'article 24.2 de la Constitució, així com proclama la defensa dels drets socials i del dret a manifestació; l'acord s'ha fet arribar al jutjat, la fiscalia i el Govern de la Generalitat.

Joan, 23 anys, cursant el Grau Superior d'Animació d'Activitats Físico-Esportives a l'INS Lauro (Les Franqueses del Vallès)

"Hem de demostrar amb la nostra experiència que aquest no és un cas aïllat" / Gorka leiza

Què et va venir al cap quan et van comunicar que t'enfrontaves a cinc anys i deu mesos de presó?

Realment el primer cop que m'ho van dir va ser just en sortir de la Ciutat de la Justícia, no recordo qui m'ho va dir però va ser algú de la concentració. En aquell moment no vaig ni processar la informació. Crec que no va ser fins uns dies més tard que vaig ser realment conscient de la gravetat de la pena a la qual m'estava enfrontant.

T'has sentit exclòs per part d'algun sector de la societat des del dia de l'acusació?

Generalment no, la majoria de la gent a la qual li he explicat el procés s'ha mostrat propera i m'ha recolzat en tot moment. Tot i que, per exemple, amb un professor de l'institut em vaig trobar que no volia entendre com em sentia jo, ni acceptar que això era una injustícia. Va ser quan em vaig trobar de cara amb aquesta opinió generalitzada que alguna cosa havia d'haver fet la gent al carrer per acabar sent detinguda.

Quines perspectives laborals de futur tenies? Poden veure's truncades per aquest judici d'alguna manera?

Una de les coses que més em preocupa de tota aquesta situació és que jo sempre he volgut ser bomber. Sóc conscient que tenint en compte que la possibilitat d'absolució és molt petita (veient les sentències que estan sortint), el més probable és que em quedin uns antecedents amb els quals no podré ni tan sols presentar-me a les oposicions en molt, molt de temps...

Com es prepara una persona que fins ara havia dut una vida d'allò més normal i corrent per a un judici d'aquestes magnituds?

No et prepares per al judici. Intentes seguir amb la teva vida normal i que afecti el mínim possible al teu tarannà. Evidentment és impossible no pensar-hi, però proves de reflexionar sobre la situació per tal d'intentar-la entendre i normalitzar-la al màxim. Malgrat tot, considero que és impossible aconseguir-ho del tot.

Creus que és possible enfrontar-se a aquestes estructures d'estat i guanyar-les des de la vostra posició i, probablement, de la majoria de les detingudes?

Com a represaliat entenc que per enfrontar-me i combatre'l hem de demostrar amb la nostra experiència que aquest no és un cas aïllat i, per tant, considero com a victòria principal de la lluita antirepressiva ser capaços de fer que la gent prengui consciència sobre la situació del sistema judicial i polític actual.

Berta, 21 anys, cursa 3er d'Educació Social a la UAB

"L'Estat, amb la repressió, pretén que la gent que té ganes de canviar coses es torni vulnerable." / Gorka Leita

Com estàs vivint tot aquest calvari en l'àmbit familiar?

La veritat és que crec que aquest procés m'ha comportat moltes coses negatives, segurament la majoria, però per sort també puc extreure'n de positives. Una d'elles és precisament aquesta, la resposta que he rebut de la família, sobretot dels meus pares, que abans no estaven gaire polititzats i ara em diuen que això els ha fet obrir els ulls i veure que el sistema està realment podrit, a tots els nivells. Per exemple, la meva mare fa poc que ha començat a formar part de la Xarxa Antirepressió de Familiars que s'ha creat arran dels detinguts de Can Vies, que és una assemblea que pretén fer front a la repressió i fer arribar el seu missatge a la resta de societat.

Què et podria comportar en l'àmbit professional (feina, universitat...) una sentència judicial desfavorable?

Aquí hem de tenir en compte què entenem per pena desfavorable. En el meu cas entenc dues opcions. En primer lloc, que quedi una pena de presó major a dos anys, i que per tant suposaria l'ingrés a presó, a l'espera de recurs, en aquest cas, m'obligaria a deixar o com a mínim parar els meus estudis de manera forçada durant un cert temps. L'altra opció és una pena menor a dos anys, que suposaria dos anys de llibertat condicional i tres anys més d'antecedents penals, amb la qual cosa no podria accedir a una plaça pública com a educadora social, que és el que estic estudiant i vull ser, fins que prescrivin aquests antecedents, és a dir, quan tingués 26 anys.

Com va ser l'escorcoll a la porteria juntament amb les altres manifestants?

Molt sobtat i directe. M'explico. Una vegada al portal ens vam guiar per les cares d'espant de les altres persones que no coneixíem. Quan no has fet res no esperes que et passi res, per tant vas deixant passar els minuts resant perquè tot acabi i marxis a casa amb un bon espant. Però les coses es van girar i quan van emmanillar al meu company va ser quan vaig saber que ens estaven detenint. Serà una confusió, s'hauran equivocat de persones. Tot això ho vas pensant fins que surts dels calabossos i et diuen que et demanen quasi sis anys de presó. Allà és quan despertes del malson i saps que és una realitat que pinta massa enrevessada i fictícia per ser veritat. L'estona al portal escorcollant-nos va ser eterna,

infernàl. No trobo paraules per descriure-la.

En què et converteixes quan la colossal maquinària de l'estat s'aboca sense fre a sobre teu acusant-te d'una cosa que tu estàs convençuda que no ha passat?

Està clar que l'estat, a través de les seves eines, és a dir, a través de la repressió, pretén fer que la gent que té ganes de canviar les coses i lluitar per un altre model de societat prengui por i es torni el més vulnerable possible. El que hem de fer, i crec que estem fent en gran part, és unir-nos i crear noves xarxes de suport mutu i assemblees per combatre la repressió i l'estructura imperant.

Com creus que afectaran els judicis de Can Vies celebrats fins ara al vostre en particular?

El que extraïem dels judicis celebrats fins al moment i les sentències és que justament resulta impossible preveure el que passarà perquè es tracta de judicis polítics, on no importen ni els fets ni les proves, sinó que se segueixen unes directrius i unes ordres superiors que determinen que alguns joves hauran de pagar per la derrota que els va suposar el cas Can Vies. Per tot el que he esmentat, considero que serà molt complicat obtenir l'absolució. Crec s'augura molt incert el resultat, ja que, per l'experiència personal que he tingut veient altres judicis de Can Vies, el que passa dins la sala és com una espècie de teatre, d'on no es poden treure gaires conclusions fins que realment surti la sentència..

Elena, 22 anys, cursa el Grau Superior d'Animació Socio-Cultural i Turística a l'Institut Ribot i Serra (Sabadell)

"A nosaltres ens demanen cinc anys i deu mesos i per l'agressió xenòfoba a un xinès demanaven tres anys." / Gorka Leiza

Què vas sentir quan vas veure tota la teva gent a les portes de la Ciutat de la Justícia quan et van deixar anar?

Jo sempre dic que aquell va ser el moment més bonic de la meua vida. Sortir i veure a tantíssima gent que no només eren familiars i amics, sinó que era tot el teixit associatiu de la nostra ciutat, sentir una per una les abraçades de tothom (però sobretot les abraçades dels altres companys detinguts), i especialment les de les persones que van passar dos dies al carrer esperant a que sortíssim i sense saber res de nosaltres allà dins, (bé, allà baix...). Crec que parlo en nom dels meus companys i companyes si dic que ens vam sentir molt recolzades i estimades, que era el que necessitàvem al sortir. Ara sé que aquests detalls són imprescindibles per continuar la lluita i per a que la repressió no guanyi mai cap batalla.

Pensaves realment que l'Estat podria arribar a ser tan pervers com per detenir 5 joves innocents amb objectius única i exclusivament polítics?

Només cal fer una comparativa amb les peticions fiscals que ens demanen a nosaltres amb altres delictes d'agressions amb agreujant. A nosaltres ens demanen cinc anys i deu mesos i, per exemple, als presumptes autors de l'agressió xenòfoba a un ciutadà xinès al metro de Barcelona els hi demanaven al voltant de 3 anys. És a dir, crec que és molt visible que el càstig jurídic a totes les encausades no només de l'efecte Can Vies, sinó de totes les encausades per qüestions socials i/o activistes, són àmpliament més dures. Només m'ha sorprès de manera personal, diríem que ja hem llegit masses notícies condemnatòries a persones implicades socialment com per plantejar-nos la perversió de l'Estat.

Com us van tractar els Mossos d'Esquadra durant les dues nits de custòdia policial als calabossos?

El tracte rebut allà, dic en veu alta, va ser del tot indegut. Des d'un principi, les condicions del calabossos eren nefastes: no hi havia cap matalàs la primera nit, el forat del terra al que titllaven de lavabo perdia aigua i estava la cel·la mullada (i, per tant, les mantes), hores sense beure aigua, únicament ens van donar una compresa (després d'estar hores amb la menstruació),... però suposo que el pitjor de tot és no saber quan sortiràs d'allà, perdre la noció del temps i no poder veure ni escoltar els nostres companys de Cerdanyola.

T'imaginaves que fos així com es tractaven els detinguts?

No. Pensava que això feia molts anys que no passava, que aquestes coses passaven a la dècada dels 70 o 80. Creia fermament que les humiliacions constants estaven passades de moda al cos policial i que, mossegant-se els llavis (o no), ens haurien de tractar bé. Tot i que suposo que depèn del motiu de la detenció et tracten una mica diferent. Si ets negre, àrab, dona, manifestant,...no t'entra la *pensió completa*.

Teniu esperança de justícia i, per tant, d'absolució?

Esperança de justícia... sí. És a dir, el judici és la nostra oportunitat d'explicar tot el que va passar i mostrar que tot ha estat un error. Nosaltres esperem l'absolució ja que som innocents, està clar, però no sabem si serà una realitat. No hi ha cap prova que demostrï que vam fer allò de que se'ns acusa, només existeix la versió policial, així que no tenim per què dubtar de l'absolució. Però tot i així, fent una ullada a les últimes sentències d'altres encausades de Can Vies, sembla que tot i que no hi hagi proves, no t'absolen.

Bernat, 21 anys, cursa el Grau Superior d'Animació d'Activitats Físico-Esportives al

Centre d'Alt Rendiment (Sant Cugat)

"Passi el que passi al judici, tot aquest temps des de la detenció ja ha estat com una condemna."/ Oriol Piquet

Com t'ha afectat en la teva vida personal tot aquest procés previ al judici?

Al principi, en abandonar la Ciutat de la Justícia, vam sentir una gran alegria de sortir d'aquell tancat i veure tota la gent que va venir a donar-nos suport. Els primers dies van ser més moguts en el sentit d'aprendre allò que ens estava succeint i veure que era una causa que afectava no només a les detingudes sinó també a la xarxa social que envolta aquests moviments alternatius. Un cop passat un bon temps, vas fent el teu dia a dia sense que hi estigui molt present, reprens la teva vida corrent i fas les coses que feies abans dels fets. Si que és veritat però, que li dones un enfocament diferent que abans no se't passava pel cap. Tot i això, a mesura que va passant el temps, cada vegada ho tens més a la ment. A partir d'aquí sí que em va aparèixer un sentiment d'angoixa que a poc a poc et va afectant més. Vaig anar fent la vida de manera quotidiana però ja tenint aquest sentiment molt més present, encara que jo no l'expressés, el portava per dins i no em sentia tan feliç com hauria sigut si això no m'hagués passat. Al final, passi el que passi al judici, tot aquest temps viscut des de la detenció m'ha afectat profundament i podríem dir que ha sigut una condemna que vivim i que la justícia no valora.

Us heu organitzat d'alguna forma a nivell local durant tot aquest temps?

Nosaltres organitzem el cas des de Solidaritat Cerdanyolencs, que és una plataforma antirepressiva a nivell local. No es va crear amb el nostre cas, es va crear anys enrere arran d'altres casos de repressió a la ciutat. No només ens proporcionen recolzament econòmic o jurídic, també emocional i social. A part, també intentem organitzar-nos totes les detingudes de Barcelona a l'assemblea Per Defensar els Barris, però encara no hem pogut arribar a les 85 encausades, esperem contactar amb el màxim per poder fer força juntes.

Creus que el teixit social de la ciutat ha estat un pilar essencial per afrontar tot aquest tràngol i, especialment, el judici?

Sí. Ens trobem just al punt neuràlgic de la solidaritat, on rebem recolzament de tot tipus, de gent més o menys propera que, d'alguna manera o d'una altra ens ofereix tot el seu suport. A part del recolzament natural (tot i que no sempre hi és) de les famílies, crec que és molt important aquesta cooperació a nivell del nostre entorn social; rebre aquest suport i ajuda activa en tot moment és una eina clau per poder portar més bé que malament tot el procés.

Ha suposat el vostre cas un abans i un després en la lluita antirepressiva del teu municipi o, per contra, constitueix un més de molts altres?

Malauradament, no és el primer cas a Cerdanyola. Hi ha més d'un muntatge policial que afecta a persones que formen part del teixit associatiu de la nostra vila. És una evidència més de les eines de repressió que tenen els que gaudeixen del monopoli, és a dir, són les estratègies repressives dels de dalt. Un abans i un després ens ha suposat a nosaltres i a les nostres famílies, perquè a nivell personal és com més ens marca, ens suposa un desgast que anem arrossegant i no sabem quan ens el traurem. Però per sort, gaudim de la solidaritat mútua.

T'han fet sentir realment com una delinqüent en algun moment durant tot el procés des de la detenció?

No, si alguna cosa m'ha aportat aquest procés és reflexionar sobre la meva persona i reafirmar-me en qui sóc. Tinc molt clar que no em considero una delinqüent, tot i que és complicat quan sovint et trobes amb gent que sí que et jutja com a tal.

Guillem, 20 anys, cursa 3er de Geografia a la UAB

"Hem patit la criminalització de la protesta. Des d'alguns mitjans se'ns mostra com a delinqüents." / Gorka Leiza

Quin ha estat el teu pilar fonamental en el qual recolzar-te per superar tot aquest tràngol?

Sense cap mena de dubte per un costat la meva família que m'ha donat suport en tot moment (no només en l'aspecte emocional sinó també implicant-se en la meva defensa) i en la de la resta d'encausats. En una altra esfera, també haig d'agrair l'ajuda i el suport que hem rebut des de diverses plataformes antirepressives de suport com Solidaritat Cerdanyolencs o Per Defensar els Barris.

Què és el que et fa patir més de tot aquest enrenou?

El que més m'ha fet patir fins al dia d'avui és el neguit per la sentència del judici que m'ha creat sentiments de por, angoixa, nervis... Altres elements que m'han fet patir o experimentar certa sensació de ràbia ha estat en primer lloc ser acusats d'uns fets que no hem comès i, també una certa criminalització de la protesta que es du a terme des d'alguns mitjans d'informació que mostren les persones encausades com a delinqüents quan realment busquem construir una societat amb noves possibilitats i alternatives.

Ha canviat la teva visió de les forces policials després de les acusacions que es

recullen en la instrucció?

Abans de la detenció tenia una visió força crítica sobre la policia i la seva funció repressiva. Avui en dia puc dir que tinc una visió força crítica sobre algunes de les actuacions de la policia i l'ús indegut que poden fer del seu poder. Aquesta postura és més ferma doncs els successos lligats amb les protestes de Can Vies i les actuacions policials que vaig viure en primera persona m'han fet reafirmar en aquests pensaments en veure el perill que hi resideix i en com poden resultar d'injustes i doloroses. Per un altre costat, de forma semblant al que succeeix en la majoria de col·lectius quan es tendeix a la generalització, també considero que dins de les forces de seguretat existeixen persones que duen a terme una feina útil i correcta sense abusar del poder que se'ls concedeix.

Segueixes creient en el dret a la llibertat d'expressió i manifestació de la ciutadania després de la vostra experiència?

Sí, segueixo creient en el dret a la llibertat d'expressió i manifestació de la ciutadania, això sí, sempre sota les premisses del respecte a l'estat de dret. Tal com evidencia la recent Llei Mordassa cada cop més l'estat limita el dret a la manifestació i la protesta del poble, així que no podem parlar d'una llibertat total o real. És per tot això que segueixo creient en la lluita per assolir una societat més justa, això sí, sempre des dels mecanismes de què disposem els ciutadans.

I en el sistema judicial?

Mai he tingut un contacte estret amb el sistema judicial però, fins ara, l'havia tingut com a referent d'imparcialitat i diligència. Malgrat tot, ara que per primer cop em trobo immers en un afer de tipus penal, estic profundament decebut arran d'aquesta instrucció totalment esbiaixada i injusta on, de sobte, se'm titlla de presumpte delinqüent i m'enfronto a la pitjor de les penes que em podia arribar a imaginar.

<https://ppcc.lahaine.org/jutgen-cinc-universitaris-de-cerdanyola>